

POSTANOWIENIE

Dnia 22 maja 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Jan Futro

po rozpoznaniu dnia 22 maja 2014 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Przedsiębiorstwa Usługowo - Produkcyjnego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości układowej z siedzibą w M.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.

o zapłatę i ustalenie

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 28 kwietnia 2014 r.

sygn. akt IX GC 319/14

zmienia zaskarżone postanowienie i zwalnia powoda od kosztów sądowych w całości.

Jan Futro

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy uwzględniając po części wnioski powoda zwolnił go od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych w zakresie opłaty sądowej od pozwu ponad kwotę 20 000 zł a w pozostałym zakresie jego wnioski oddalił

W uzasadnieniu wskazał, że powód jest spółką, wobec której Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim, Wydział V Gospodarczy wydał postanowienie w przedmiocie ogłoszenia upadłości z możliwością zawarcia układu w dniu 10 lipca 2013 r. Powód oświadczył, że zła sytuacja finansowa jest trwała, nie przejściowa. Do wniosku został dołączony rachunek zysków i strat sporządzony na dzień 9 lipca 2013 r., w którym powód wskazuje stratę w wysokości 3 653 757,79 zł przy przychodach wynoszących 5 586 985,17 zł. Powód dołączył również bilans sporządzony na ten dzień, który wskazuje, że spółka posiada aktywa trwałe w wysokości 1 438 494,35 zł, i aktywa obrotowe o wartości 10 199 591,60 zł. Zobowiązania powoda zgodnie z bilansem wynoszą 14 850 494,35 zł. W wykazie środków trwałych powód wyliczył składniki majątku spółki. Spółka posiada przy tym kapitał zapasowy w wysokości 214 524, 80 zł. Opłata od pozwu wynosi 100 000 zł.

Z przedłożonych dokumentów nie wynika jednoznacznie, że powodowa spółka znajduje się w sytuacji finansowej uniemożliwiającej poniesienie jakichkolwiek kosztów sądowych. Nadto nie można uznać za uzasadnione powołanie się na liczne postępowania sądowe zainicjowane przez spółkę w celu wyegzekwowania zaległych należności. W ocenie Sądu powód winien zabezpieczyć, choć w części koszty ewentualnych sporów sądowych, albowiem koszty te należą do kosztów prowadzonej działalności.

Na postanowienie to w części, w jakiej oddalono jego wnioski zażalenie złożył powód zarzucając mu naruszenie art. 103 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz. U. z 2010 r. Nr 90,

poz. 594) poprzez przyjęcie, że powód posiada dostateczne środki pieniężne na uiszczenie opłaty sądowej od pozwu w części stanowiącej kwotę 20 000 zł, podczas gdy sytuacja finansowa powoda, którą dokumentuje w szczególności rachunek zysków i strat, uniemożliwia mu poniesienie kosztu opłaty sądowej od pozwu we wskazanym zakresie.

Wniósł także o przeprowadzenie dowodu z dołączonych do zażalenia dokumentów.

W konsekwencji wniósł o zmianę postanowienia w zaskarżonej części i zwolnienie powoda od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych w przedmiotowej sprawie w całości.

W uzasadnieniu wskazał, że zarezerwował środki na prowadzenie spraw sądowych w procesie planowania wydatków związanych z bieżącą działalnością. Jednakże mnogość postępowań sądowych, w których powód domaga się zapłaty swoich wierzytelności, w tym o dużej wartości przedmiotu sporu wiążącej się z maksymalną opłatą sądową, poskutkowała brakiem bieżących środków na pokrycie opłaty sądowej w niniejszej sprawie. Brak zwolnienia z kosztów sądowych uniemożliwi powodowi realizację jego praw na drodze sądowej.

Powód na koniec roku 2013 osiągnął stratę w wysokości 3 829 529,05 zł. W porównaniu ze stratą za okres do lipca 2013 roku, wskazuje to na trwałe i istotne pogarszanie się sytuacji majątkowej powoda. Powód przedłożył również dalsze dokumenty w postaci historii rachunku bankowego powoda za okres od 2 stycznia 2014 roku do 11 kwietnia 2014 roku, zestawienia obrotów na rachunku w okresie od 1 stycznia 2014 roku do 22 kwietnia 2014 roku oraz sprawozdania rachunkowego za okres od 1 lutego 2014 roku do 31 marca 2014 na okoliczność stanu rachunków powoda we wskazanym okresie. Dokumenty te potwierdzają wyjątkowo trudną sytuację finansową powoda, która uniemożliwia mu poniesienie kosztów sądowych w niniejszej sprawie w wysokości wynikającej z postanowienia Sądu pierwszej instancji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie jest zasadne.

Przede wszystkim zauważyć trzeba, że Sądowi Apelacyjnemu z urzędu wiadomym jest, że również w sprawach o zapłatę między stronami niniejszego sporu toczonych pod sygnaturami IX GC 324/14 i IX GC 331/14 Sąd Okręgowy zwolnił powoda od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych w tych sprawach w zakresie w opłaty sądowej od pozwów łącznie w kwocie ponad kwotę 30 000 zł a w pozostałym zakresie jego wnioski oddalił. Oznacza to, że Sąd ten uznał, że powód jest w stanie uiścić łącznie 30 000 zł tytułem części opłat sądowych. Podzielając ten pogląd Sąd Apelacyjny 14 maja 2014 r. zażalenia powoda w tamtych sprawach oddalił.

Brak jednak w świetle przedstawionych dokumentów podstaw do przyjęcia, że powód jest w stanie zapłacić wyższe koszty sądowe. Zgodnie z art. 103 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (jt. Dz. U. z 2010 r. nr 90 poz.594 ze zm.) sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie.

Nadto jak wynika z przedłożonego wyciągu bankowego w miesiącach luty do kwiecień br. powód dysponował na swoim rachunku bankowym kwotami przekraczającymi 30 000 zł. Miał zatem możliwość już po wytoczeniu procesów uiścić kwoty wskazane przez Sąd Okręgowy.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego powód wykazał jednak także, że wyższych opłat ponosić nie jest w stanie.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny na podstawie wskazanego wyżej przepisu i art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w postanowieniu.

Jan Futro